DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya *f* 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 30 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 96. VIJFDE JAARGANG. 1857.

Te dezer stede bestaat sedert den tweeden Mei 1833 een departement der in ons vaderland gevestigde Maatschappij TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Wat daarbij de bedoeling der oprigters was, wordt reeds dadelijk in het eerste artikel van het Reglement uitgesproken: „om geheel overeenkomstig het „hoofddoel der Maatschappij, zooveel het zijn kan, „met toepassing op deze gewesten, beschaving te be„vorderen en nut te stichten, edele daden te beloo„nen, hulde te doen aan uitstekende verdiensten, om „kunsten en wetenschappen onder den min geoefen„den Europeaan aan te kwecken, waaronder uitdruk„kelijk begrepen werd de kennis der zeden, gewoon„ten en talen der verschillende volken van den In„dischen archipel."

Algemeen en groot was de dadelijke deelneming. Meer dan honderd leden vereenigden zich reeds aanstonds in de eerste algemeene vergadering. Verscheidene bijeenkomsten volgden elkander op: vele belangrijke redevoeringen werden daarin gehouden. Al spoedig maakte zich de afdeeling ook verdienstelijk naar buiten, door de oprigting eener *volksteekenschool*, door ijverige pogingen om eene *leesbibliotheek* tot nut van 't algemeen zamen te brengen, en door haar voorstel aan het hoofdbestuur der maatschappij om eene *aardrijkskunde van den Indischen archipel* uit te geven.

Laatstgenoemd aardrijkskundig werk is dan ook in 1839 door de Maatschappij uitgegeven, doch de *teekenschool* en de *leesbibliotheek* droegen weinig vruchten en het opgerigte departement verviel in het algemeen niet met dien ijver waarmede het begonnen was, en verviel in eenen toestand van werkeloosheid, waaruit het voor eene poos in 1845 ontwaakte om spoedig weder in de slaap der onverschilligheid terug te vallen.

Eerst in het laatst van het jaar 1851 ontstond er bij het departement een nieuw leven, en uit zijnen boezem is het dat destijds het eerste denkbeeld ontstond tot oprigting der hier bestaan hebbende *ambachtsschool*. Ook werd er eene nieuwe *leesbibliotheek* opgerigt, en de leden veeenigden zich gedurende eenigen tijd in talrijk bezochte bijeenkomsten, waar onderscheidene belangrijke redevoeringen werden uitgesproken. Doch van lieverlede verviel men weder in de oude werkeloosheid en het eenige teeken van leven dat men in den tegenwoordigen tijd bij het departement bespeurt, is de aankondiging dat eenige periodieke werken der Maatschappij uit Nederland zijn aangekomen, en voor de leden verkrijgbaar gesteld, dan wel de quitantie van den Penningmeester tot inning van de jaarlijksche contributie.

Dit is in korte woorden de geschiedenis van het *departement Soerabaya der maatschappij tot Nut van 't algemeen*, en die niet zeer bemoedigende toestand deed de natuurlijke vraag bij ons oprijzen: waarom kan in eene stad als Soerabaya, geene bloeijende afdeeling der Maatschappij gevestigd blijven. In eene stad zoo aanzienlijk, waar handel, nijverheid en landbouw meer dan elders op Java bloeijen? waar zoo vele begaafde en geletterde mannen zamenwonen? waar men steeds bereid was om tot bevordering van iedere nuttige onderneming mede te werken, en waar reeds zooveel goeds werd tot stand gebragt? Is zulks aan de gedurige verwisseling van hare leden en bestuurders te wijten? Maar die gedurige verwisseling bestaat elders op Java ook, en toch werden elders op Java door departementen der maatschappij nuttige instellingen van duurzamer aard gevestigd. Te Batavia en te Samarang bestaan sints korten tijd SPAARBANKEN, welke haar bestaan te danken hebben op de laatstgenoemde plaats aan het aldaar gevestigde departement der Maatschappij tot Nut van 't algemeen; ter eerster plaatse aan eene Maatschappij, welke op kleine uitzonderingen na naar hetzelfde doel streeft, en op beide plaatsen leveren die nuttige instellingen aanvankelijk schoone uitkomsten op.

Ook hier zoowel als elders bestaat eene klasse van menschen onder de Europeanen, of hunne afstammelingen hier geboren, waarmede het inderdaad treurig gesteld is: waaronder, hier meer, dáár minder, maar overal de ellende en boosheid van verwaarloosde opvoeding en vorming, van onkunde en havelooze toestand, van armoede en onzedelijkheid worden aanschouwd.

Ook hier zoowel als elders zoude onder de geringere klasse de gelegenheid om zich langzamerhand aan spaarzaamheid en zuinigheid te gewennen door het in zekerheid brengen van het overgegaarde penningske, heilzamen invloed kunnen hebben op de welvaart van die europesche bevolking.

Zoo als wij zoo even zeiden, geeft de Maatschappij tot Nut van 't algemeen te dezen plaatse geen ander teeken van leven, dan door hare *Leesbibliotheek* welke onder zooveel ondernomen goeds, door volhardenden ijver van éénen enkelen nog is gebleven wat zij is. Die toestand van onverschilligheid hebben zich de oprigters van het departement in 1833, en zij die haar in 1845 en 1851 deden herleven, niet kunnen voorspellen, zij beloofden zich eene betere toekomst, dan die welke tot heden is vervuld. Nog komen gedurig vele opwekkende stemmen uit Nederland tot ons. De Maatschappij, dáár de moeder en voedster van zooveel goeds en nuttigs; dáár ieder volgend jaar in uitgebreider kring, met steeds vermeerderend tal van leden en verdubbelden ijver werkzaam, heeft meer dan immer de oogen naar deze gewesten geslagen, om zich ook hier zoovele belangen aan te trekken, zij heeft meer dan immer de afdeelingen in deze gewesten opgeroepen om, haar in hare schoone pogingen op zijde te staan.

Wij koesteren daarom den wensch dat vele leden van de Soerabayasche afdeeling zich niet langer zullen vergenoegen, daarmede dat hunne namen in haar boek staan opgeteekend, dat hunne bijdragen in hare kas vloeijen, maar dat ieder naar kracht en vermogen moge werkzaam zijn om iets goeds en nuttigs daar te stellen; dat niemand zich late ontmoedigen door bedenkingen en bezwaren, die laauwheid zoo gaarne oppert, of door den reeds ondervonden tegenspoed, maar dat die bedenkingen en bezwaren voor den welgezinden een prikkel te meer mogen zijn om het oudste departement der maatschappij op Java, weldra ook zijnen rang te doen hernemen, waar het de daarstelling van het goede en nuttige geldt.

Namens de redactie,
E. FUHRI.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 25sten *November* 1857, N°. 94.

Bij Koninklijk besluit van den 18den September 1857 no. 70, is benoemd tot ridder der 3de klasse van de militaire Willemsorde, de in Nederland aanwezige gepensioneerde kapitein bij het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsche-Indie J. M. Kern, ridder der vierde klasse dier orde, uithoofde van zijne in der tijd bewezen diensten bij de krijgsverrigtingen ter Sumatra's Westkust.

Bij Koninklijk besluit van den 7den October 1857 no. 53, is de majoor der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie J. C. J. Smits bevorderd tot ridder der derde klasse van de militaire Willemsorde, ter zake van zijn gehouden gedrag in de Wester afdeeling van Borneo op den 21sten November 1850.

Bij Koninklijk besluit van den 8sten October 1857 no. 91, is benoemd tot ridder der vierde klasse van de militaire Willemsorde, de eerste luitenant T. C. J. van Dentzsch, van het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie, ter zake van zijne verrigtingen bij de in de maand Junij 1856 plaats gehad hebbende expeditie naar de baai van Tomorie (Oostkust van Celebes).

Civiel Departement.

OPGEDRAGEN:

De tijdelijke waarneming der betrekking van resident der Westerafdeeling van Bornen en van militairen kommandant aldaar, aan den luitenant-kolonel der infanterie G. F. Nauta, thans kommandant van het 9de bataillon infanterie.

BENOEMD:

Tot advokaat generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie en substituut-advokaat-fiskaal bij de land- en zeemagt in Nederlandsch-Indie, het lid in den raad van justitie te Batavia mr. D. L. F. de Paulij.

Tot kommies, belast met de administratie van 's lands kas te Salatiga (Samarang), de assistent bij den civielen gezaghebber in de Lampongsche distrikten J. de Munck Mortier.

BIJ DE DIRECTIE DER KULTURES.

Tot tijdelijken hoofdkommies, de eerste kommies bij die direktie D. W. Schiff.

Tot eersten kommies, de tweede kommies bij die direktie P. F. Wegener.

VOORLOOPIG BELAST:

Met de funktien van adjunkt gezworen landmeter te Soerabaja, de landmeter in de residentie Cheribon P. Beijnon.

Marine-Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de baas-smid bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaija F. Willems.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 22sten December aanstaande, des voormiddags ten 9 ure, ten zijnen bureele, eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van:

1460	koijangs zout naar	Cheribon.
1180	„ „ „	Tagal.
765	„ „ „	Pekalongan.
4345	„ „ „	Samarang.
900	„ „ „	Indramaijoe.

en zulks op de voorwaarden vermeld in de advertentie van den Directeur der producten en civiele magazijnen, dd. 13 dezer, geinsereerd in de *Javasche Courant* van den 14 daaraanvolgende N°. 91.

Gegadigden worden verzocht, hunne inschrijvingsbilletten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te dienen en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn.

Bij afwezigheid komen hunne billetten ook in aanmerking, mits de inschrijving perceelsgewijze en volgens de voorwaarden gedaan is.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd.*
23 *November* 1857. Bij verhindering,
De Assistent Resident,
(13) MODDERMAN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 1sten *December.*

Voor de toko van de heeren Gebr. Kocken in de stad.

Op Woensdag den 2den *December.*

Voor de toko van de heeren Martens & Co in de stad.

Op Donderdag den 3den *December.*

Voor de woning van den Maleijer Mohamat Tair te kampong Baroe.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE.

Bevallen van eenen *ZOON*, MEVROUW SCHELTEMA, geboren *Ahrensmann*.
SOERABAYA, 25 *November* 1857. (796)

STERFGEVALLEN.

Heden ontvingen wij het treurig berigt van het overlijden van ons jongste dochtertje, PAULINE.

H. DE BRUIJN.
M. DE BRUIJN,
geb. *Hamar de la Brethonière.*

SOERABAYA, 25 *November* 1857. (794)

Heden overleed mijn geliefde *ZOON*, ARIE WILLEM JOAN COLDENHOFF, kommies op het Residentie kantoor te *Ternate*, aan de gevolgen van eene rheumatische stofverplaatsing op de hersenen, in den ouderdom van 29 jaren.

TERNATE, COLDENHOFF.
5 *November* 1857. (797) *Oud-chirurgijn Majoor.*

Heden overleed, na aan eenen *ZOON* het levenslicht te hebben geschonken, mijne geliefde echtgenote C. M. J. HAMAKERS.

SOERABAYA, A. G. BERGMANS.
22 *November* 1857. (805)

VENDUTIE

Op de vendutie van den 1sten December.

Zullen nog voor rekening van wien zulks moge aangaan, verkocht worden plus minus 80 picols GEEL METAAL (*Muntz Metaal*), afkomstig van het alhier ter reede liggende Amerikaansche schip *Yankee Ranger*, kapt. STOHMANN, benevens OUD TOUWWERK, LIJNEN en KOPEREN SPIJKERS. (793)

VENDUTIE.

Op den 1sten December 1857, 's morgens om 9 ure zal door den Administrateur van het garnizoen te *Banjoewangie* eene heruitbesteding worden gehouden voor de levering van vivres voor het garnizoen aldaar voor het jaar 1858, waarvan de voorwaarden zijn opgenomen in de *Java Courant* van *den 24sten Junij jl. N°.* 50.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen op het bureau van den ondergeteekende en bij den Administrateur van het garnizoen te *Banjoewangie.*

SOURABAYA, *De onder-Intendant 2de kl. in de*
9 *November* 1857. *3de Militaire afdeeling op Java,*
(745) Hk. VEMER.

VENDUTIE

Op Woensdag den 2den December e. k.

Voor de toko van MARTENS & CO in de Boomstraat.

Van **Chinesche Zijde** aan stukjes van 12 ellen, **Jaconets, Barêge, Balserine, Servetten, Gordijngoed, Franjes, Parasols, Piqué voor Vesten, Kousen, Sokken, Mécanique Cols, Handschoenen, Rij-handschoenen, Nachtbroeken, Kinder-petten, Zijden Linten, Kinderhoedjes, Hardschreeuwende Poppen, Gekleede, Poppen, Waaijers, Blikken Groenten, Hanglampen, Roode Wijn,** op ½ oxhoofden, **Valkenbier, Seltzerwater,** op heele en halve kruiken, vele soorten **Dames Artikelen,** en hetgeene verder te voorschijn zal worden gebragt.

Goederen kunnen worden bijgebragt. (788)

Op de Vendutie van 2 *December e. k.* bij MARTENS & Co zullen worden verkocht:

200 blikken ZWARTE, WITTE en GROENE VERW. (789)

VENDUTIE

Den derden December aanstaande, zal voor het woonhuis des ondergeteekenden, door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier, wegens vertrek, worden verkocht, een ERF met het daarop staande steenen met pannen gedekt WOONHUIS en bijgebouwen, gelegen te *Kediri*, naast het Residentie huis, bij de verponding geregistreerd onder nummero 98, inmiddels uit de hand te koop, voorts MEUBELAIR, DRANKEN, etc.

(736) S. M. POLAK.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 15den December.

Ten huize van den WelEdel Gestrengen Heer Luitenant kolonel MAIER, van SPIEGELS, SCHILDERIJEN, BANKEN, TAFELS, STOELEN, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt.

(806)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

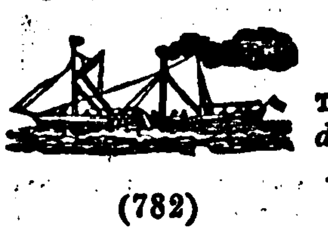

KAPT. E. LEWIS.

Vertrekt naar SAMARANG, BATAVIA en SINGAPORE op *Vrijdag den 4den December.*

Adres bij

(782) *De Agenten*
FRASER EATON & CO.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG,

Kapt. H. J. ROSEBOOM,

Vertrekt *Dingsdag 1sten December a. s.*, naar BATAVIA via SAMARANG. Adres bij

SOERABAYA, W. CORES DE VRIES.
23 *November* 1857. (787)

VERTREKKENDE PERSONEN.

F. VON HARTWIG verlaat Java voor korten tijd.
(779)

TE KOOP

Een zoo goed als nieuwe VICTORIA WAGEN, *Europeesch maaksel.* Te bezigtigen en te bevragen, bij

(802) P. KERVEL & CO.

WORDT GEVRAAGD:

EEN WOONHUIS in, of in de nabijheid der stad, de huurprijs van *ƒ* 100.— niet te bovengaande. (786)

Adres Lett. Q bij de uitgevers van den *Oostpost.*

VERKRIJGBAAR IN DE STADS APOTHEEK.

WURMMUISJES, (WORM COMFITS).
PATE PECTORALE DE REGNAULD.
ELIXIR ANTIGLAIREUX.
SIROP ANTISPASMODIQUE.
SIROP DE SARSEPAREILLE DE QUET.
SIROP PECTORAL DE LAMOUROUX.
ESSENCE DE SALSEPAREILLE.
BAUME DE CORVISART.
MURRAIJ'S FLUID MAGNESIA.
WOODHOUSE'S BALSAM OF SPERMACETI.
FRANSCHE en ENGELSCHE CLYSOPOMPES.

(804) C. ROSEMEIER.

SOERAT KABAR

BAHASA MELAYOE.

Brapa kalie orang minta sama kita orang kaloewarken lagie itoe soerat kabar, dari sebab itoe kita orang maoe kaloewarken lagie moelaie taoon 1858 begimana atoerannja dalem taoon njang soeda; mangka orang orang njang soeka ambil itoe soerat kabar, bolee bilang dan tarook tanda tangannja di *Batavia* sama toewan VAN HAREN NOMAN & KOLFF, dan di *Samarang* sama toewan VAN HAREN NOMAN KOLFF & Co, dan di *Soerabaya* sama

Toewan E. FUHRI & Co.

Harganja njang satenga taoon dengen di kirimken di pos. . . . . *ƒ* 6.— rec.
di Soerabaya . . . . „ 5.— „

Manka itoe oewang harganja moesti di baijar lebee doeloe; kaloe di kirim di pos, soeratja moesti di baijar sama orang njang kirim. (791)

LEKKERE ZOETEMELKSCHE KAAS en BOTER.

(795) **Gebr. VAN DELDEN.**

ONTVANGEN.

Versch HOMBURGER WATER en MOLONG of JODIUM WATER in de *Simpangsche Apotheek.* (776)

BIJ E. FUHRI & CO.

Microscopen, balansen, gewoon en medicinaal gewigt, fraaije staande en hangklokjes, loopende acht dagen, **verrekijkers, thermometers, tooverlantaarns, dominospellen, dobbelsteenen, schimmelspellen, étagère-voorwerpen, groen gordijnlinnen** met **spanhaken en katrollen, ivoren lunds potlooden, zilveren potloodhouders, enz.** (765)

EUROPESCHE METSELSTEENEN.

Verkrijgbaar bij

(798) RUYL CRAMER & CO.

ST. NICOLAAS-FEEST.

Op den 5den en 6den December a. s.

Zal bij den ondergeteekende, tegen zeer goedkoope prijzen verkrijgbaar zijn, een groot assortiment **Speelgoederen, Suikerwerken** en andere artikelen, geschikt voor dit feest.

Bij goed weder zal des avonds worden geillumineerd.

(799) M. E. HAMMELBURG.

VERKRIJGBAAR:

Indische Zak-Almanak 1858 met een los waschboekje . . . . *ƒ* 2.— rec.
Almanach comique. 1858. . . » 2.— »
Almanach pour rire. 1858. . . » 2.— »

(800) E. FUHRI & CO.

IJS

Geprepareerd Vruchten-, Vanille en andere soorten, worden dagelijks door den ondergeteekende vervaardigd.

Bij abonnement is dit verkrijgbaar ad 30 duiten per glaasje, en wordt des verkiezende binnen de stad aan huis bezorgd; buiten abonnement is de prijs 60 duiten per glaasje.

(784) F. SCHMID.

BORDUURPATRONEN.

(772) Bij E. FUHRI & CO.

JAVA BODE.

De Ondergeteekenden, Mede-Eigenaren van het dagblad *de Java-Bode*, hebben de eer te berigten, dat de Maatschap tot uitgifte van genoemd Blad, voor gezamenlijke rekening met den Heer W. BRUINING, door opzegging van laatstgemelde, op ultimo December aanstaande ontbonden zijnde, deze onderneming voor hunne rekening op dezelfde wijze zal worden voortgezet ter drukkerij van den Eerst-Ondergeteekende, die even als vroeger met de Administratie van het blad zal blijven belast.

H. H. Inteekenaren op *de Java-Bode*, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1858 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Eerst-Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor *Franco* toe te zenden, opdat de Uitgevers in staat gesteld mogen worden, de oplage bij tijds te regelen.

PRIJS VOOR HET EERSTE HALFJAAR.

voor Batavia.	*ƒ* 12,50
„ Java.	„ 15.—
„ de Buitenbezittingen.	„ 17,50
„ Nederland.	„ 22,50

BATAVIA, H. M. VAN DORP. (774)
14 *November* 1857. VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

De Inteekening en storting voor dit Blad kan ook geschieden bij V. H. NOMAN KOLFF & Co te Samarang en E. FUHRI & Co te Soerabaya.

PSALMEN EN GEZANGEN.

In rood marokijn, verguld op snede, in klein formaat.

Zeer geschikt voor een geschenk, à *ƒ* 6.— rec.

(807) E. FUHRI & CO.

WISSELS OP AMSTERDM.

(518) Bij SCHIMMELPENNINCK & CO.

WISSELS OP NEDERLAND.

(554) Bij RUYL CRAMER & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(758) Bij B. J. VAN ECK & CO.

ƒ 6500.—

Onder soliede borgtogt, verkrijgbaar bij

(803) C. ROSEMEIER, qq.

234ste Staats-Loterij.

De loten voor deze trekking zullen na aankomst der volgende mail bij de ondergeteekenden à contant tegen de hierbij opgegeven prijzen verkrijgbaar zijn:

Een heel lot	*ƒ* 100.—
„ half lot	„ 50.—
„ vijfde lot	„ 20.—
„ tiende lot	„ 10.—

Bij de uitbetaling van prijzen, wordt, boven de Gouv. korting, 5 pCt. berekend.

(801) **E. FUHRI & CO.**

Een bekwaam **BOEKBINDER**, vast werk begeerende, vervoege zich tot de ondergeteekenden.

(746) E. FUHRI & CO.

IJS.

Verkrijgbaar bij de ondergeteekenden tegen 10 cents per pond, van des morgens 8 tot des avonds 8 ure.

(781) PEREIRA & CO.

EENE DRAAIBANK

Met toebehooren. Europeesch maaksel. Te bezigtigen bij

(752) E. FUHRI & CO.

WEDEROM ONTVANGEN.

PUIKE NIEUWE GRASBOTER.

(790) Bij KARTHAUS & MELCHERS.

BOGAERTS. *Kaart van Nederl. Indië.*
VAN HINDERSTEIN. *Kaart van den Indischen Archipel.*
VAN KOETSVELD. *Groote bijbelkaart.*
VAN DER VELDE. *Kaart van Java.*
VAN WIJK. *Kaarten van alle landen.*
Allen geplakt op linnen en van rollen voorzien.
J. PIJNAPPEL, Gz. *Atlas van Oost-Indië. Met* 11 *kaarten.*
Schoolatlas van 24 *kaarten. Met een handboekje.*
MONIN *et* VUILLEMIN. *Atlas élémentaire. Avec* 8 *cartes.*
VUILLEMIN. *Atlas universel. Avec* 50 *cartes.*

(766) E. FUHRI & CO.

Bij den ondergeteekende in de Chinesche kamp zijn voortdurend te verkrijgen, KLAPPER-,KATJANG-, DEMPEL- en AARD- of LANTONG-OLIE, zoowel bij kleine als bij groote quantiteiten.

(783) **F. CONDOO.**

Zijn in het licht verschenen bij E. FUHRI & Co, *te Soerabaya:*

Verkort reglement voor de bajonet schermkunst. . . . . ƒ 1.— rec
Over het verbeterde infanteriegeweer. „ 1.— „
(771)

Iemand van middelbaren leeftijd, bewijzen van probiteit en activiteit kunnende produceren en in staat tot het aanbrengen van fondsen, wenscht zich te associëren of wel eene bestaande zaak over te nemen: in het eerste geval is hij bereid, om zich zoo noodig, met boekhouding en correspondentie te belasten. Onder belofte der stipste geheimhouding, worden reflecterenden verzocht zich onder de letters H. G. J., aan het bureau van den *Oostpost* te willen wenden. (792)

Met dit Nummer van den *Oostpost* wordt verzonden en is voorts gratis te bekomen:

Eene Prijslijst van PIANO MUZIEK.

Verkrijgbaar tegen de daarbij gestelde prijzen, bij

(208) E. FUHRI & CO.

SOERABAYA, den 30sten November 1857.

Wij herinneren onze lezers dat het vertrek dat Extrapost, bestemd om de brieven der *Land-mail* naar Batavia overtebrengen, is bepaald op aanstaanden Zondag den 6den December des namiddags ten 4 ure.

— Het Nederl. barkschip *Antoinette*, gezagv. de Winter, dat onlangs van hier met eene volle lading naar Nederland uitzeilde, is met een loots aan boord, in de Straat Balie op de Deptford's klippen geraakt, en moet ten gevolge van dit ongeluk hier weder ter raparatie terugkomen. Het valt op te merken dat er ter plaatse van het ongeluk geen boei aanwezig was.

— Naar wij vernemen is hier eergisteren de last ontvangen, om de werkzaamheden van het kappen der oude koperen duiten te staken, en het daartoe gebezigd wordende personeel voorloopig af te danken.

— Voor het aanstaande jaar 1858 zijn de volgende landsmiddelen, in de afdeelingen Sourabaija en Modjokerto, verpacht tot de natemeldene prijzen, als *a.* het regt op den verkoop van amfioen in 't klein, in de afdeeling Sourabaija voor ƒ 279,840; idem in de afdeeling Modjokerto ƒ 151,200; *b.* de overvaarten in de beide genoemde afdeelingen voor ƒ 26,040; *c.* het slagten van hoornvee in de afdeeling Sourabaija voor ƒ 48,120; idem in de afdeeling Modjokerto voor ƒ12,840; *d.* het slagten van varkens in de afdeeling Sourabaija voor ƒ6240; idem in de adeeling Modjokerto voor ƒ 516; *e.* de vischpacht in de afdeeling Sourabaija voor ƒ 24000; *f.* de Lombardhuizen in de afdeeling Sourabaija voor ƒ 81912; idem in de afdeeling Modjokerto voor ƒ 8880; *g.* de Arak in de afdeeling Sourabaija voor ƒ 14880; idem in de afdeeling Modjokerto voor ƒ 3960; hethouden van Chinesche speeltafels in de afdeeling Sourabaija voor ƒ 24360; idem in de afdeeling Modjokerto voor ƒ 2520; waaruit, indien onze cijfers juist zijn, volgt, dat de beide genoemde afdeelingen den lande in het aanstaande jaar eene pachtschat zullen opbrengen van ƒ 685,308.

— Volgens eene telegraphische dépêche, den 10den October, te Londen aangekomen, was de koning van Pruissen stervende, en alle hoop op zijn behoud vervlogen.

RIOUW. — In den avond van den 11den October werd hier het berigt ontvangen. dat het eiland Rampang, bezittende eene belangrijke Chinesche vestiging, den vorigen en dienzelfden dag het tooneel was geweest eener rustverstoring, ten gevolge van eenen bloedigen twist tusschen de Emoijer en Cantonger leden van het geslacht Oeij, dat bijna uitsluitend het eiland bewoont.

Den volgenden morgen werd de schout, vergezeld van eene kruisboot en drie gewapende sampans, naar Rampang-Semboelan, waar de oneenigheden waren uitgebroken, gezonden, — met last om een onderzoek in te stellen en de schuldigen, zoo mogelijk, magtig te worden.

Den 13 daaropvolgende op het eiland Rampang te Soengie Raija aankomende, had het plunderen en de verdere gewelddadigheden een einde genomen, doch werd de toegang van de soengie Rampang Semboelan versperd gevonden, zoodat men genoodzaakt werd, Semboelan niet van den zeekant maar van soengie Raija over land te naderen, van welke omstandigheid de schuldigen gebruik maakten om naar Singapoera, en Djohor de vlugt te nemen.

Uit het onderzoek is gebleken, dat de Emoijer-partij sedert lang door hare aanmatigingen over die der Cantongers bij deze laatste een gevoel van wrevel en vijandelijkheid had doen geboren worden.

De volgende gebeurtenis had tot de rustverstoring aanlaiding gegeven.

In den avond van den 10den October had zekere Oeij Pang (Emoijer-Chinees), Oeij Toatie (Cantonger-Chinees), aan eene speeltafel te Rampang-Semboelan, na hem op eene onbetamelijke wijze tot de betaling eener schuld aangemaand te hebben, eene verwonding toegebragt.

Dit gaf het sein tot eene uitbarsting van de daarbij tegenwoordige Cantonger Chinezen, die zich van Oeij Pang wilden meester maken. Daarin verhinderd, vielen zij de amfioenkit, waarin men Oeij Pang had pogen in veiligheid te brengen, aan. De kit werd geheel geplunderd en verwoest, en Oeij Pang zoodanig mishandeld, dat hij den volgenden morgen stierf.

Van de amfioenkit sloeg de plundering over naar het woonhuis van den kithouder Oeij Tijansie en van daar naar de nabijliggende arakkit.

Vervolgens hadden de plunderaars zich naar Rampang-Raija en daarna naar Rampang, kampong Boeton, begeven.

Op eerstgenoemde plaats werd de amfioenkit geplunderd en den houder derzelve negen wonden toegebragt; te Rampang, kampong Boeton, werd de pondok der poekatroeijers, de arak en amfioenkit geplunderd, en de genoemde pondok in de asch gelegd, bij welke gelegenheid nog drie personen werden verwond.

De chinees Oeij Toatie, wiens beleediging door Oeij Piang al het gebeurde had uitgelokt, werd door een gedeelte der bemanning van de kruisboot in een hutje in het bosch van Rampang-Soengie-Raija, zieltogende aan drie zware buikwonden, gevonden.

Toen de schout op den 17den October het eiland Rampang verliet, was daar alles weder rustig.

(*Jav. Courant.*)

— Men deelt ons mede, dat het stoomschip *Etna* naar Nieuw Guinéa vertrekt. Aan boord bevindt zich eene commissie bestaande uit den kommandant, den kapitein der genie Hageman, den kaptn. der Inf. Beckman en een lid der natuurkundige commissie. Het doel zoude zijn het onderzoek naar eene geschikte plaats tot het oprigten van een établissement voor een civielen gezaghebber en een klein garnizoen; men beweert ook dat die zending in verband zoude staan met de in Nederland aanhangige kolonisatieplannen.

GRISSEE, 25 *November* 1857.— Gisteren middag omstreeks 1/4 voor 1 ure brak hier zulk eene hevige windbui uit het N. N. O. door, dat 2 Boeginesche praauwen op zijde geslagen werden en al de schepen dreven. Gelukkig dat het water laag was, zoodat de praauwen niet geheel konden omslaan of zinken.

Wij vernemen thans van goeder hand, dat de Boeginees Penaij, waarvan melding is gemaakt in ons blad van den 10den October jl, zijne misdaad niet heeft gepleegd in ijlhoofdigheid, doch met voorbedachten rade, dat hij in zijne negerij nog 2 andere menschen vermoord heeft, en alzoo eergisteren tot de doodstraf verwezen is.

(*Soer. Nieuws- en Adv. blad.*)

SAMARANG, 26 *November*. — Gedurende den laatst verloopen nacht is Zr. Ms. roeikanonneerboot No. 14, van hare ankerplaats op de reede door de nieuw gegraven geul in de rivier gehaald, iets waartoe vroeger 14 dagen à 3 weken werden vereischt. Het schijnt bijgevolg dat die geul alsnu in bruikbaren staat verkeert, en aanvankelijk het vooruitzigt opent van aan de verwachting te zullen beantwoorden. (*Sam. Cour.*)

NEDERLAND.

De behandeling van het zoo veel gerucht gemaakt hebbende regtsgeding tegen de twee en twintig Javanen, welke een gedeelte hebben uitgemaakt van het, op de hoogte van het eiland Madera verbrande Nederlandsche schip *Twenthe*, is den 1sten October voor het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland aangevangen, onder voorzitterschap van den President Mr. J. A. Philipse en heeft tot den 8sten daaraanvolgende voortgeduurd.

Uit de acte van beschuldiging is gebleken dat die zeelieden, ontevreden over de scheepsvoeding, aanvankelijk zich bepaald hebben tot dienstweigering, doch daarna, op den 12den Augustus 1856, na den stuurman ernstig te hebben verwond, en het europesche gedeelte der equipagu in de kajuit te hebben opgesloten, het schip hebben in brand gestoken, en hetzelve daarna met de barkas hebben verlaten; zijnde de op het schip achtergeblevene europeanen alleen door de gelukkige nabijheid van een fransch schip van eenen wissen dood gered.

Bij den aanvang der teregtzitting werden als tolken beëdigd de Heeren Leemans en Emmen.

De verdediging begon met een der tolken te wraken, niet uithoofde van 's mans meerdere of mindere bekwaamheden, welke zij niet op de hoogte was om te beoordeelen, maar uithoofde deze de beklaagden vroeger eenigzins barsch had behandeld en hij dus bij hen miste dat vertrouwen, hetwelk in deze zoo noodzakelijk was om hunne verdediging met kracht en naar waarheid te doen uitkomen; in ieder geval concludeerde zij subsidiair tot benoeming van een derden tolk en wel den heer Veenhuijzen, gepensioneerd kolonel van het Indische leger, zich thans alhier bevindende.

Bij præparatoir arrest van Donderdag jl. heeft het hof die conclusie verworpen, zich echter reserverende, later, des geraden oordeelende, tot benoeming van dien derden tolk over te gaan. De noodzakelijkheid daarvan bleek dan ook in de zitting van Vrijdag jl. zonneklaar aan die Oosterlingen, die de teregtzitting bijwoonden en welke zich gedwongen hebben gevoeld onderhands aan den procureur-generaal en sommige leden van 't hof kenbaar te maken, dat eigenlijk de dienstdoende tolk minder voor zijne roeping geschikt scheen, en hij op verre na niet naauwkeurig de woorden van den president tot de beschuldigden en vice-versa overbragt. Het gevolg hiervan was dat gisteren na de pauze, de advocaat-generaal François nu zelfs concludeerde tot de benoeming van een derden tolk. Alles was daartoe in gereedheid, het hof beraadslaagde nu slechts kort, de heer Veenhuijzen was gelukkig tegenwoordig. Onmiddelijk volgde alsnu zijne benoeming, beëdiging en infunctietreding, en wel, naar het schijnt, met een zeer gelukkig gevolg, waartoe 's mans meerdere beschaving, menschenkennis en vroegere omgang met de Javanen of Maleijers niet weinig schenen bij te dragen. De geachte en menschkundige voorzitter van het hof, doordrongen van het gewigt der belangrijke taak welke hij in dit geding te vervullen had, begon met den beschuldigden moed en vertrouwen in te boezemen. Daartoe achtte hij te regt niets meer geschikt dan om hun al dadelijk te doen overbrengen, dat, daar zij nu en dan gedurende hunne detentie, vrees en beschroomdheid hadden aan den dag gelegd voor hen die hen kwamen bezoeken of ondervragen, die vrees hier niet te pas kwam en hen alleen zou kunnen benadeelen; dat zij hier voor dit hof niemand behoefden te vreezen en in het belang hunner verdediging alles konden en moesten doen gelden, wat invloed zou kunnen uitoefenen op hun lot. — De tweede aanmerking was deze, dat de Serang steeds en altijd voor en ten behoeve van allen het woord voerde, dat zij alleen naar hem zagen en met hem *ja* knikten of *neen* schudden; dat dit echter hier niet te pas kwam; dat het hiergold de belangen van een ieder in het bijzonder en dus een ieder hunner werd op het hart gedrukt zelfstandig zijne verdediging te doen hooren. — Beide opmerkingen schenen doel te treffen, en aan de beschuldigden vertrouwen en moed in te boezemen. Zij beantwoordden dan ook dadelijk die opmerkingen met welgevallen, schenen meer op hun gemak en hun voorkomen verried meer vertrouwen en gerustheid.

Hierna volgde een incident waarvan zeer waarschijnlijk de beschuldigden wel niets zullen hebben begrepen. De verdediging droeg namelijk, waarschijnlijk pour acquit de conscience, de exceptie van onbevoegdheid van het hof voor, op grond, dat door de uitlevering van de besch. inbreuk zou zijn gemaakt op het tractaat van uitlevering met Portugal en dat noch dit tractaat in het bijzonder, noch het algemeen tractalen-stelsel gedoogde, de uitlevering te doen voor de misdaden als waarvoor de beschuldigden voor dit hof teregt stonden. Gelijk echter algemeen en welligt ook door de verdediging voorzien was, is die exceptie bij den aanvang der teregtzitting van Vrijdag verworpen, hoofdzakelijk op grond, dat de misdaden, waarvoor de besch. teregt stonden, op een koopvaardijschip onder Nederlandsche vlag hadden plaatsge had en nu, naar algemeene regtsbeginselen en met het oog op de wet van Mei 1856, regelende de tucht op de koopvaardijschepen, het koopvaardijschip in zoodanig geval door eene fictie van het regt geacht wordt deel uit te maken van het grondgebied, onder welks vlag het schip vaart. — Nu waren de incidenten uitgeput. Alvorens echter den eersten getuige, den waterschout, te doen hooren, rigtte de voorzitter een verzoek aan het hof, den procureur-generaal en de verdedigers, namelijk om hem te ondersteunen voor het geval dat hij zou te kort schieten, datgene uit de verklaringen der getuigen door de tolken aan de besch. te doen overbrengen, wat kan geacht worden in hun belang te zijn. — Nu trad de waterschout als eerste getuige op. Uit zijne verklaring bleek hoofdzakelijk dat er niet duidelijk en bepaald schijnt te zijn overeengekomen, welke voeding, hetzij Javaansche hetzij Europesche, de schepelingen voor zich hadden bedongen: men had hun alleen gezegd, dat zij het goed zouden hebben. Uit de monsterrol echter scheen te blijken dat de beschuldigden eene Europesche voeding hadden bedongen, hetgeen de Serang ook bepaaldelijk volhield, die beweerde dat hij er op had aangedrongen het voor zich en zijn volk even goed te hebben als op het laatste koopvaardijschip, waarop zij in dienst waren geweest. Die getuige voegde echter er bij, dat de kapitein zich bij zijne terugkomst in het vaderland tot hem had vervoegd en verzocht had de oorspronkelijke monsterrol in dier voege te veranderen, dat er nu uit zou blijken dat er slechts Indische voeding was bedongen, hetgeen echter de waterschout bepaaldelijk had geweigerd. Uit die verklaring bleek voorts, dat met de opmaking dier monsterrollen, hoewel de kracht van eene authentieke acte bezittende, op verre na niet altijd de gewenschte naauwkeurigheid werd in acht genomen, hetwelk de voorzitter zeer gispte, als aanleiding kunnende geven tot die noodlottige gevolgen, als waarvan het onderwerpelijk geding een zoo treurig voorbeeld oplevert.

Het verhoor van den kapitein heeft bijna vier achtereenvolgende uren aangehouden. Daaruit resulteerde al dadelijk dat die gezagvoerder alle mindere rangen had doorloopen en nu voor de eerste maal op *de Twente* als kapitein had gefungeerd. De voorzitter deed hem al dadelijk de zeer juiste vraag: wat hem, in strijd met alle usantiën, had genoopt, eene Javaansche bemanning en dit

in zoo grooten getale, aan te werven, waarop hij antwoordde bij ondervinding te weten, dat de Europesche schepelingen in den regel zeer lastig en moeijelijk zijn, en dat zijn vroegere omgang met Maleijers en Javanen hem tot de overtuiging had gebragt. dat met dit vreedzaam en rustig volk veel beter en gemakkelijker te handelen was, uit welken hoofde hij zich altijd had voorgenomen, wanneer hij het geluk zou hebben de betrekking van kapitein te verwerven, Javaansche schepelingen aan boord te nemen. De voorzitter deed hem daarna uitdrukkelijk de vraag: of hij niet moest erkennen door zijn gedrag, inzonderheid met betrekking tot de voeding, aanleiding te hebben gegeven tot het later gebeurde, hetgeen door hem in het algemeen ontkennend werd beantwoord, voorgevende alles gedaan te hebben en zich zoodanig te hebben gedragen, als een regtgeaard Nederlandsch koopvaardijkapitein betaamde. De voorzitter onderhield den getuige nu breedvoerig over de voeding; hij gaf voor, in weerwil dat de monsterrol veeleer het tegendeel aanduidde, steeds in de meening te zijn geweest, dat de besch^{n}. Javaansche voeding hadden bedongen en zich daarnaar dan ook te hebben geapproviandeerd. Uit zijne verklaring bleek verder, dat hij slechts met zekerheid eenige der beschuldigden kon aanwijzen, die bij den aanval op de campagne met kwade bedoelingen hadden gehandeld; het bleek echter tevens dat de verschijning van de besch^{n}. aldaar met hunne messen op zich zelf niets vreemds in zich had, omdat die messen in hunne scheden waren en niet zijn ontbloot, en de besch^{n}. steeds gewoon waren hunne messen te dragen. Na de bijzonderheden van den aanval te hebben doorloopen, deed de voorzitter met klem uitkomen het onverklaarbaar en onvoorzigtig gedrag van den getuige, die al de reclames van het scheepsvolk had in den wind geslagen en niet op hunne billijke klagten, om eene betere voeding dan driemaal daags zoutevisch met thee, *hetgeen in ieder geval nog verre beneden de Javaansche voeding was*, had gelet, en er zelfs, zonder de overige schepelingen boven den rang van matroos in den buitengewonen toestand, waarin hij verkeerde, te raadplegen, ja zelfs in strijd met den goeden raad van sommigen, er het schip. de lading, zijn eigen leven, dat van zijne vrouw, van de overige passagiers en schepelingen aan te wagen dan verstandiglijk, toe te geven. De getuige beantwoordde zulks herhaaldelijk door voor te geven, dat hij als kapitein tot handhaving van zijn gezag, magt en zedelijk overwigt niet anders had kunnen handelen en toegevendheid in zulk een geval niet anders dan noodlottig kon zijn, hetgeen het wederantwoord van den voorzitter uitlokte, dat zulks eerst dan zou kunnen opgaan, indien hij met betrekking tot de hoofdaanleiding, namelijk de voeding, in zijn regt was, waaromtrent echter de monsterrol het tegendeel aanduidde, terwijl hem al verder bij eene vergissing ten aanzien der voeding redres was verbleven door te Madeira in te loopen en zich daar nieuwe proviand te verschaffen. Nog betuigde de voorzitter zijne bevreemding, dat de getuige en de overige schepelingen zich na den bewusten aanval vijf uren in de katjuit hadden laten opsluiten, zonder, te midden van het groote en dreigende gevaar, dat hun over het hoofd hing, eene poging tot redding te beproeven. Laatstgemelde omstandigheid kon de getuige niet voldoende ophelderen; het gebeurde te dien aanzien komt hem nu zelfs onverklaarbaar voor, schrijvende hij echter zijne toenmalige werkeloosheid toe aan het bloedverlies, hetwelk hij ten gevolge van verwondingen bij den aanval had ondergaan.

In de zitting van Zaturdag (3 Oct.) zijn op nieuw gehoord, de waterschout, de kapitein en bovendien nog de eerste stuurman, terwijl verder voorlezing is gedaan van de verklaringen van sommige afwezige getuigen. De waterschout heeft in die zitting verklaard, dat, indien uitdrukkelijk ware bedongen. dat de besch^{n}. geen ander voedsel zouden erlangen dan visch en rijst, hij alsdan zwarigheid zou hebben gemaakt de monsterrol op te maken of zich met de aanmonstering in te laten. De 1ste stuurman, deswege uitdrukkelijk ondervraagd, heeft geen opheldering kunnen geven omtrent het vreemdsoortig gedrag van den kapitein, om in deze voltehouden, en geen acht hoegenaamd te slaan op de reclames van de besch. met betrekking tot eene betere voeding Onder de aanzienlijke toehoorders, in de regtzaal tegenwoordig, heeft men opgemerkt den Engelschen egezant, chtgenoote en secretaris, als ook den min. van justitie.

Den 5den is met de behandeling van de zaak voortgegaan. Het getuigenverhoor is afgeloopen. Verschillende getuigen zijn nog gehoord, terwijl de verklaringen van onderscheidene afwezige getuigen zijn voorgelezen. De beschuldigden zijn onderscheidene malen opmerkzaam gemaakt op hetgeen uit die getuigenissen of verklaringen ten nadeele van allen of van sommigen voortvloeide. Onder de getuigen bevond zich de echtgenoote van den kapitein. Na het getuigenverhoor heeft de voorzitter eenigen der beschuldigden, elk in het bijzonder ondervraagd, terwijl gedurende dien tijd de overige besch. uit de zaal werden verwijderd. De adv-gener. François heeft, uit naam van den proc.-gener., aan de beschuldigden doen aanzeggen, dat hij voornemens is zijn requisitoir ook tegen hen te nemen: 1°. ter zake van desertie van boord van het schip gedurende de reis en 2°. ter zake van diefstal van de scheepsbarkas van de *Twenthe*. De verdediging heeft, bij monde van den heer van Stipriaan Luiscius, aanteekening verzocht, hetgeen het hof verleend heeft, dat aan de besch. niet is medegedeeld, wat gedurende hunne afwezigheid uit de zaal is voorgevallen.

Den 6den is de zaak voortgezet en het verhoor der besch. vervolgd en afgeloopen. Daarna is, op verzoek van de verdedigers, nog als deskundige gehoord de heer Jacq. Alix, gepens. O. I. ambtenaar en gewezen adsistent resident van Sambas, bepaaldelijk over sommige punten betrekkelijk de gewoonte der Javanen om niet van hun eten op te staan, den aard hunner voeding en over de betere kleeding der besch., den dag van den 12 Aug., in verband tot de vraag, in hoever dit aan te merken, als bewijs van beleefdheid jegen den kapitein.

Vervolgens heeft de Advokaat-generaal op laatst genoemden en den daaraan volgenden dag de beschuldiging in eene zeer uitvoerige rede volgehouden en ten slotte tegen eenen der beschuldigden de doodstraf en tegen de overigen tuchthuisttraf van 5 tot 15 en van 4 tot 10 jaren gerequireerd.

Op den zevenden en achtsten October hebben de vier advokaten der beklaagden het woord gevoerd en achtervolgend behandeld de verdediging 1° van alle de beklaagden tegen de beschuldiging van rebellie, 2° van drie der beklaagden tegen de beschuldiging van poging tot moedwilligen doodslag, 3° van eenen der beklaagden tegen de aanklagt van moedwillige mishandeling, en 4° van eenen anderen der beklaagden tegen die van moedwillige brandstichting.

De uitspraak is daarop door het Hof bepaald op den 16den October.

233ste STAATS-LOTERIJ,

PRIJZEN VAN *f* 100 EN DAARBOVEN.

Vijfde Klasse.

7de Lijst: No. 64, *f* 1500; Nos. 2534, 5256. 7051, 16305 en 19666. ieder *f* 1000; Nos. 3009 en 13185, ieder *f* 400; Nos. 5098, 5897 11222, 11564 en 13301, ieder *f* 200; Nos. 3800, 6951, 10811, 13228 14788, 19380 en 19743, ieder *f* 100.

8ste Lijst: Nos. 5286 en 16456, *f* 400; No. 10760, *f* 200; Nos. 24, 846, 2203, 5106, 5977, 8612, 8703, 10725, 13640, 14847, 15739 en 19908, ieder *f* 100.

9de Lijst: No. 15296, *f* 2000; Nos. 6373, 11613 en 16389, ieder *f* 1000; Nos. 774 en 16508, ieder *f* 400; Nos. 3107, 4987, 12092, 12778 en 16525, ieder *f* 200; Nos. 1135, 2574, 5081, 11064, 16391, ieder *f* 100.

10de Lijst: No. 16706, *f* 100,000: Nos. 2136, 4759, 5645, 8631, en 8746, ieder *f* 1000; Nos. 2832, 3523 en 3935, ieder *f* 400, Nos. 9637, 9659, 15625 en 18458, ieder *f* 200; Nos. 2122, 4326, 6305, 6313, 7743, 10523, 17245, 17761 en 19786, ieder *f* 100.

11de Lijst: No. 13118, *f* 50,000; Nos. 292, 7247, 12955, 16863 en 17624, ieder *f* 1000; Nos. 9279, 9375, 9540, 11500 en 13319, ieder *f* 400; Nos. 565 en 9752, ieder *f* 200; Nos. 950, 2393, 3805. 6363, 6545, 9973, 11769, 12716, 13887, 14142, 15365, 15490, 17418; 18766 en 19444, ieder *f* 100.

12de Lijst: No. 12846, *f* 1000; Nos. 487, 13897 en 18052, ieder *f* 400; Nos. 1754, 2074, 10010, 10952 en 14401, ieder *f* 200; Nos. 1027, 9485, 10393, 11610, 13169, 14453, 15152, 16145 en 18818, ieder *f* 100.

13de Lijst; Nos. 2991 en 9101, ieder *f* 400; Nos 280, 13273 en 14450, ieder *f* 200; Nos 145, 623, 3097, 8776, 12293, 15026 en 15271, ieder *f* 100.

14de Lijst; No. 14870, *f* 1500; Nos. 201, 12988 en 16449, ieder *f* 1000; Nos. 8954, 9250, 14683, 15606, 16250, 17186 en 18174, ieder *f* 200; Nos. 1530, 3573, 3634, 4817, 6614, 10020, 10518, 11102, 12101, 13175 14701, 17625 en 17660, ieder *f* 100

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
November	24	Fransche	Alice et Hélène.	G. Dulaurier.	Batavia.
„	25	Nederl. Ind.	St. Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	Makasser.
„	27	„ „	Moestarie.	Said Mohm. Alhabsie.	Banjarmassing.
„	—	„ „	St. Palembang.	H. J. Roseboom.	Batavia.
„	—	„ „	Djoedool Moebarak.	Sech Oemar bin Mohm. Alan.	Bantjar.
„	28	Nederlandsche	Staatsr. v. d. Houven.	F. Heijmeriks.	Pasoeroean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar*
Nevember	24	Nederl. Ind.	Salim.	Sech Oemar Drahim.	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Jacqueline en Elise.	B. Sikkens.	Nederland.
„	—	„	L'Esperance.	W. A. S. Valberg.	Samarang.
„	27	Nederl. Ind.	Venus.	Kerto.	Balie (Badong.)

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Generaal de Steurs.	F. Fokkens.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Zweedsche	Equator.	A. Asander.	Zweden.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Ernst Willem.	J. C. Kruijmel.	Tjilatjap.	„ „ „ „
Nederlandsche	Nederland.	T. Ruiter.	Nederland.	„ „ „ „
„	Drie Vrienden.	C. van der Zee.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Baltimore.	G. H. Brakke.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Louise Maria.	Tjebbes.	„	„ „ „
Amerikaansche	Yankee Ranger.	Stokmann.	In reparatie.	Mathieu & Co.
Nederlandsche	Senior.	K. L. Swart.	Nederland.	Van Eck & Co.
Fransche	Alice et Hélène.	Dulaurier.	Samarang.	„ „ „ „
Nederlandsche	Zeemeeuw.	Kaijser.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Ambon*, de heeren Godefroy en echtg., Geij van Pittius, Nachman, Mohrman, Maschaupt, van Leersum, Mev. van der Capelle, Z. M. troepen en bannelingen.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Palembang*, mevr. Sanveld en dochter, mejufvr. den Berger, de heeren Halewijn en dochter, Ferneij, de Leeuw, van Kessel, Z. M. troepen en bannelingen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname, de schoenerbrik Saparoea; de stoomschepen Samarang, Admiraal van Kinsbergen en Madura; de Gouv. stoomsleper Kapitein van Os; de schepen Yankee Ranger, Alfulck, Equator, Arij Scheffer, Louisa Maria, Ernst Willem en Djoedool Moebarak; de stoomschepen Ambon en Palembang; de barken Fatal Maän, Saijan Maskoor, Goansien, Generaal de Steurs, Senior, Stad Zierikzee, Fathal Kair, Machmoedie, Aldebaran, Baltimore, Carin Cecilia, Fathool Barie, Nederland en Zeemeeuw; de brik Alice et Helene; de schoeners Virgo, Egmond, Kiem Ingsoen, Hoseeng, Pinang, Hing Thaij, Bella en Moostarie; de kotter Riengit.

PAMAKASSAN.

AANGEKOMEN.

25 Nov. De Nederl. Ind. bark *Tian Taij*, gezagv. Liem Goan Ling, van Soerabaya 20 November.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De bark Tian Taij.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 26sten tot en met den 28sten November 1857.

AANVOER.

Van de Moluccos per het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, gezagv. Hugenholtz, agent W. Cores de Vries.

22$^{40}/_{100}$ picols was, McMillan Marten & Co; 3 kisten kaijoe poetie olie, 28$^{70}/_{100}$ picols was, Adam & Co; 3 kisten lastings, Fraser Eaton & Co; 6 kisten opium, Daeng Metela; 2 kisten opium, Order; 40$^{40}/_{100}$ picols was, diverse personen en eenige goederen bestemd voor Batavia en Samarang.

Van Pasaroean per het Ned. schip *Staatsraad van der Houven*, gezagv. Heijmericks, agenten Ruyl Cramer & Co.

1500 picols koffij, 6256$^{17}/_{100}$ picols suiker en eenige goederen bestemd voor Nederland.

UITVOER.

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. schoener *Attaief*, gezagv. Sech Alie bin Achmat Baosin.

1 baal rood garen en 1800 stuks sp. matten, 35$^{42}/_{100}$ picols jav. koperwerk, 1 picol lakza, 8 picols rotte-kruid, 3 kisten inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Batavia per de Ned. Ind. brik *Salim*, gezagv. Sech Oemar bin Obiet Drahim.

2 vaten inkt, 8 kisten aardewerk, van Leeuwen & Co; 22 vaten glaswerk, 1 kist monster, een centrifuge, Adam & Co; 100 picols klapper-olie, 1802$^{98}/_{100}$ picols kurkuma, Schimmelpenninck & Co; 2 kisten inhd. manufacturen, Sech Said bin Salim Basandie.

Naar Samarang per de Ned. Ind. brik *L'Esperance*, gezagv. W. A. S. Valberg.

1 kist inhd. lijnwaden en kleinigheden, Martherus; 310$^{92}/_{100}$ picols Zw. ijzer, Mathieu & Co; 1 kist monsters, 56 kisten inhd. manufacturen, glas en aardewerk en kleinigheden, van Leeuwen & Co; 14 stuks geweren, P. A. Berrest; 40 picols oud bladkoper, 5 picols witlood, Sech Said bin Jin Asebidie.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Venus*, gezagv. Kerto.

20 kelders arak, 2 kisten adr. rood katoen, 2 kisten binares amfioen, McMillan Marten & Co; 4 kisten gedr. katoen, Ruyl Cramer & Co; 37 stuks ledige olie tonnen, 13/2 stuks ledige olie vaten, Fraser Eaton & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Pinang*, gezagv. Ong Kaij.

2 kisten chitzen, Mathieu & Co; 2 kisten valsch gouddraad 3 picols suiker, 2 kisten soija, 34 stuks ledige olie tonnen, 1$^{80}/_{100}$ picols kandij suiker, 98$^{93}/_{100}$ picols gambier, 2 kisten koopmanschappen, 50 stuks lood, 4 kisten bin. amfioen, diverse Chinezen.

Marktprijzen.

Suiker No. 16 per picol. *f* 17 à *f* 18½.—
Koffij per picol
Rijst (carga) per koijang *f* 135 à *f* 145.—
Id. (witte) „ „ *f* 165 à *f* 175.—
Koehuiden per 100 st. *f* 400 à *f* 600.—
Arak per legger *f* 90 à *f* 100.—
Olie (Klapper)
Olie (Katjang)
Kadjang Matten
Rotting *f* 8 à *f* 9.—
Wisselkoers 107 %.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.